

Forfatter: Biehl, Charlotta Dorothea

Titel: Udrag fra Mit ubetydelige Levnets Løb

Citation: Biehl, Charlotta Dorothea: "Mit ubetydelige Levnets Løb", i Biehl, Charlotta Dorothea: *Mit ubetydelige Levnets Løb*, udg. af Marianne Alenius , Museum Tusculanum, 1986, s. 149. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-biehl01-shoot-idm139639966149152/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Mit ubetydelige Levnets Løb

- 14** 2 *interesserede ... til at*: gjorde ... interesseret i at, vakte interesse hos ...
for at
5 *Berømmelser*: ros, lovord
12 *Blindlings*: blindt
13 *Forhold*: opførsel, væremåde
17 *forekommende*: beleven, høflig, elskværdig
29 *wilkaarlig*: som ikke er underlagt viljen, uforsættlig, utilsigtet, ufrivillig
41 *Forstand*: betydning
43 *Begivenhed*: sammenhæng
47 *Provincerne*: de udenfor hovedstaden liggende dele af Danmark
47 *Tjeneste*: stilling
48 *ventelig*: sandsynligvis
- 15** 11 *Agt*: agtelse, respekt, anerkendelse
14 *Forhold*: væsen, væremåde
24 *Bemestrede sig*: greb
26 *Ubillighed*: urimelighed
30 *Ladet sig forstaae dermed for mig*: gjort det helt klart for mig, talt rent ud
med mig om det
32 *Bide mig i Fingeren for*: fortryde, ærgre mig over
34 *naar*: hvis
42 *handle ... med*: behandle
44 *Capricer*: nykker, griller
45 *Daare Kiste Stræger*: vanvittige idéer. Udtrykket er brugt nedsættende i
en betydning svarende til »det er lige til den lukkede«. - Dårækisten
var oprindelig en tømret indhegning til indespærring af sindssyge. Da
de første danske hospitaler kom frem i midten af 1700-tallet, var
dårækisterne fast inventar. På Helsingør hospital var der 6 i slutnin-
gen af århundredet. De var lavet af egetømmer og planker og indven-
digt foret med brædder. Flere læger i samtiden tog afstand fra dem og
gav direkte udtryk for, at raske, begavede mennesker ville kunne blive
sindssyge af at opholde sig i dårækister. Jfr. A. Hjorth Rasmussens
artikel »Lægedom« s. 230-232, trykt i: Axel Steensberg, *Dagligliv i*

Danmark i det syttende og attende århundrede, Kbh. 1971. Heri citeres følgende beskrivelse af kisterne: »De er hver for sig omtrent 4 kvadratalen i størrelse med et lidet aflangt udskåret hul, hvorigennem lidet lysning og frisk luft finder indgang. Desuden er indvendig anbragt en seng eller briks og et lidet lokum.«

- 16 3 *overlydt*: hølydt, højt og tydeligt
4 *hans Kiols Fortiis*: tabet af præstekjolen. D.v.s.: han ville blive sat fra præstegerningen
12 *Aaringer*: år
17 *Krig*: Den østrigske Arvefølgekrig 1740-1748
20 *hentydes*: forklares som beroende på, udlægges som sigtende til, tilskrives
21 *Bestaae med*: være foreneligt med
24 *foredrog ham alle de*: foretrak ham fremfor alle dem
25 *overtydet*: overbevist
29 *saar ... vidtløftig ud*: havde lange udsigter
41 *forbandt*: forpligtede
46 *giorde Convoluten*: Før den maskinfremstillede konvolut kom i produktion (omkring midten af det 19. årh.) klarede man sig på anden måde, mest almindeligt ved forskellige, mere eller mindre kunstfærdige brevfoldningsmetoder. F.eks. kunne man, hvis brevets bagside var ubeskrevet, folde selve brevarket på langs, i tre dele: et midterparti og to lidt smallere sidefløje, bøjet ned, således at brevtæksten var »pakket ind«. Dernæst bukkedes de to ender ind mod midten, den ene stukket ind i eller lagt ovenpå den anden. Sammenføjnngen blev lukket med en oblat eller forseglet med smeltet lak, der størknede og måtte »brydes« før læsningen af brevet. På den omstående, glatte side blev navn og adresse skrevet. Denne metode, der bl.a. havde den fordel at spare papir, minder om det moderne aerogram, der tilsvarende sparer vægt.
Bestod brevet af flere ark, kunne man tage et ekstra stykke blankt papir og pakke det udenom som omslag (jfr. den tyske glose for